

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Bethlen-u. Harmati-féle ház, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

Megjelenik hetenként egyszer vasárnap.

Előfizetési díj: Egész évre 8 K. Fél évre 4 K. Negyed évre 2 K. Egyes szám ára: 16 fillér.

Főszerkesztő: **Benka Gyula.** Főmunkatárs: **Zlinszky István.**

KIADÓHIVATAL:

Belicey-ut 11. számú ház, hová az előfizetési és a hirdetési pénzek küldendők. Nyílttérben egy sor közlési díja 50 fillér.

Erőmérlegelés.

Napjaink egyik baja: többnek látszani, többet mutatnia valónál, egyéni képességeinket tulbeesülni. Aszott vékonypénzség fenyegető, nagyot sejtteni akaró öklöket mutat; szellemi szegénység hamis lelki kinstárt nyitogat: anyagi nyomottság gazdaságot hazudik.

A „vakulj magyar“ elvét vadász-sza társadalmunk egy jelentős része. Nincs varga, nincs suszter, csak cipész és lábbeli készítő; nincs kézműves, helyét a gyáros szórította ki. Fényes rongy a szakadt, vedlett ruhán. Csak azok látják, kik közelről nézik, milyen sivár ez a takaró. Pusztá elnevezések, de sokat mondanak.

A kamasz nem akar tanulni, nem való lateinernek. No de mert kaputos az apja, dehogy is adná mesterségre! S lesz belőle, eljut valahová, odaülte-tik valami asztalhoz . . ., no mert csak nem lehet mesterember a kaputos ember fia. Innen aztán a sok haszontalan elem a társadalomban. S

mert mutatni csak kell valamit — mit törődik ő az anyagi erővel, mit vesztegessen időt a mérlegelésre! — Megindul a módján felüli költekezés, mutatni sokat, hiszen ez a fő, e szerint becsülik meg az embert. Keresik a magas összeköttetéseket, belefurakodnak nem nekik való társaságokba; mert szükség van arra a fényes rongyra. A farkasokkal ordítani kell; a társaság áldozatokat kíván, megindul a költekezés; a kereset kevés, de mutatni kell. Ki gondolna komolyan az erők mérlegelésére? Vélemény, önállóság, meggyőződés hiányos. Az átkozott urhatnamság kedvéért tönkreteszik magukat, családjukat, sokan, nagyon sokan.

Nap—nap után csalás, hütlenség, idegen javakkal való visszaélés hirtelen kisért. Már oly gyakori, hogy megszoktuk s nagy arányú legyen, ha feltűnést akar kelteni. Fájdalom, oda-jutottunk, hogy a Diogenes lámpásával keressük a tiszta kezeket. Anyi a

magáról megfélemedezett, bűnös alak, hogy szinte megdöbbenő. Honnan van ez? Nem-e a tulbeesülés, az erők helytelen mérlegelése, ebből a ballépések egymásutánja sodorta ezeket le a tisztesség magaslatáról?

Hiszen lehet valaki nagyravagyó. De nemes, tiszta irányban és eszközökkel törjön célja felé. A nagyravagyást általában megszóljuk. Nem mindig igaz okkal. Ha nem ér célt: gúnyosan nevetünk az áldozaton. Ha célt ért: meggyanusítjuk, leszóljuk, érdemeit (ha igazak is, ha ezek révén győzött is valaki) lekicsinyeljük. Emberi hitványság magyarázza. Pedig ilyenek nélkül, törekvő, nagyokra vágyó emberek nélkül olyan szürkén egyhangú volna a társadalom. Az egész nemzet megsínylené. Legjobb-jainkat nem nagyravagy vezette-e háztámentő munkájukban? Ez a legmagasabb nagyravagyás, melynek térdet-főt kell hajtanunk. De e téren is mennyi a tulbeesülése az erőnek,

TÁRCZA.

Petőfi szerelmeiről s szerelmi dalairól.

Írta s felolvasta a „Leányegyesület“ jan. 23-iki gyűlésén: Udvardy Sándor.

(Folytatás.)

Formallag és tartalmilag szebb és tökéletes költemények származnak Petőfinak másiktól, a szép szöke Mednyánszky Bertához való viszonyából. 1845, okt. 20-án ezen cím alatt jelentek meg e költemények: „Szerelmem gyöngyei“ s valóban, a 39 költ. leg-többje, mely ezen líra ciklust alkotja, költőnk szerelmi költészetének egy-egy gyöngyét képezi.

Hosszasabban kellene foglalkoznunk e költeményfüzérrel, ha lépésről-lépésre ki akarnók mutatni a benne rejlő szépségeket, ha meg akarnók rajzolni az érzelmenek azt a változatos hullámzását, mely költőnk szívében a 39 költemény szerint végbement. Megnyilatkozik itt az epedő, a követelő vágy

a remény, az öröm, a lelkesedés, a lehangoltság, a kételkedés, a féltékenység, az erőszakos szenvedély s az érzelmenek annyi meg annyi más árnyalata, melyekről egy külön munka keretén belül lehetne csak beszámolni; e helyett tehát csak végkifejldését rajzoljuk e viszonyoknak, mely költőnk életében döntő egyébként sem volt.

Mednyánszky Berta Mednyánszky János jószágigazgató leánya. A család helyzeténél fogva magasralátó, sőt gögös volt. Bertának is inkább csak hízelt a költő társasága, mintsem szerelmes lett volna bele. A „Félre mostan“ című költemény megírása után figyelmeztette is Erdélyi Ferencz reform. pap felesége Petőfit, hogy szándékától, a megkéréstől álljon el, mert a büszke családtól csak kosarat kaphat, de ő lelkesen ismétli a papné előtt a „Félre mostan“ befejező sorait:

„Megvallom, hogy eddig én reszkettem
Az időtől, mely most jönni fog;
De kihamvadt bátorságom lángja
Most, hogy épen kell, megint lobog.

Gyalázat a gyáva katonára,
Ki a síkra búsfélénken áll —
Vigalomra hát — vigan rohanjunk
A csatába — élet vagy halál —!“

A csata sorsa eldőlt. Eldöntötte azt Mednyánszkynek határozott válasza: „Sem színésznek, sem poétának leányomat nem adom, ezzel tartozom őseimnek! . . .“ Ennek az idillnek befejezése a „Megpenditem“ című költemény, melynek első strófája bus resignatió:

„Megpenditem hónapok multával
Még egyszer szerelmi lantomat,
Még ez egyszer, egyszer és utószor,
Mert ezentul hangot ő nem ad . . .“

de az utolsó strófa már ugyanitt új küzdelemre való készség a szerelmeért:

„Lesz leány még, kell leánynak lenni,
Aki éreztesse majd velem,
Hogy áldás az átkos élet, melyben
Van egy perenyi boldog szerelmem.“

És lett leány, lett, akinek szerelméért igazán valóságos csatát kellett vívnia a költőnek. Ez harmadik komoly szamba menő

a képességnek mennyi hibás mérlegelése! Kenyerük a nagyzás, nem a munka. Ez a baj a társadalmat széles rétegben átjárta. A becsületes, tisztességes munka és megfelelő képesség ritkán érvényesül, avagy mondjuk így: többször érvényesülhetne. Már pedig belső érték nélkül a nagyratörés nemcsak lealacsonyít, de anyagilag is megvisel.

Panaszkodunk a drágaság, az élet komoly küzdelme miatt. Ezer ág húzza az embert. Valljuk meg, hogy e nehézséget mi legtöbbször magunk súlyosítjuk. Ideig örág fedezetet talál a nagyzás; aztán beáll a vereség — anyagi, sokszor erkölcsi téren is. Az okos ember okossága éppen az erők helyes mérlegelésében van. A gyermeket ne csodáljuk, mikor vékonyka karjával sziklát akar helyéből kimozdítani. De a meglett egyéniségek nagyzása szomorú tülekedés a tulajdon nyugalommal, biztonsággal, olykor becsülettel.

Mérlegeljük erőinket helyesen. A regény szelmalomharca nevetséges ugyan, de vészes is. Sok bukás a nagyravágásban megfogalmazott tulbecsülésben leli eredetét.

—di.—

A Bethlen-kör napja.

Joggal annak nevezhetjük f. hó 16-ikát. Övé volt a nap érdekessége és dicsősége. A reggeli óráktól kezdve, mikor az Ur imadására szánt hajlékba terelte a hívőket, sikert és áldást kérve működésére, — a nap utolsó

de egyszersmind utolsó szerelme a barna Szendrey Julia iránt, ki 1847. szept. 8-án Isten és ember törvényei szerint neje lett.

Igen, a barna Szendrei Julia iránt, ismétlem még egyszer, Mert éppen tíz éve ez idő szerint annak, hogy a barnahajú kis Caneriny Emiliához első költeményeit költőnk megírta. Azóta a szökek voltak előnyben, de az 1846. szept. 8-iki nagykarolyi főispáni installáció óta letűnt a szökek csilága s ismét a barnák lépnek, illetőleg a barna lép előtérbe.

Szendrey Julia, Szendrey Ignác erdődi uradalmi inspector 18 éves leánya barna szépség, a szépségek javából. Szellemes, művelt hölgy, ki maga is irogatván, annál inkább érdeklődik a muzsától homlokon csókolt írók iránt Petőfit pedig a muzsák nem egyszer, de legalább kétszer csókolták homlokon, amint ő ezt a költőnek eladdig megjelent költeményeiből látta. Nem csoda, ha a neki bemutatott költő nemcsak hogy érdeklődését felkeltette, de mélyebb hatással is volt rá, amint ezt Térei Marihoz, legjobb barátjához szept. 22-én kelt levele tanúsítja, melyben egy rész így szól: „Hanem — figyelmet kérek!! furesán érzem magamat.

percéig, ezentul a felvirradó vasárnap második negyedéig becsülést, szeretetet hódított a maga részére; szórakozást és komoly élvezetet hozott ide nekünk. Láttuk tagjai jó részét; halottuk az ifjak lelket emelő szavát; tapasztaltuk igaz tervüket; eszményi törekvésök mélyét érezzük; élvezetes hangversenyük emléke soká megmarad azokban, kik e napon vendégei voltak a kis, de lelkes csapatnak. Szívesen küldjük üdvözlőnk a messze járók után. Hisszük, hogy nem utólszor találkoztunk, nem utólszor szereztek közönségünknek élvezetet azzal az estélylyel melynek ők a hősei.

A Bethlen-kör tagjai, mint már multkori számunkban megírtuk, 15-ikén este Mezőtúrról érkeztek városunkba. Roppant hidegben, fullasztó ködben hozta be őket a helyi rendezőség szállásaikra. A lerándult tagok névsora ez: Maday Gyula tanárjelölt, a Kör elnöke; Gyökössy Endre jogszígorló, a kirándulás vezetője; Torday Géza jogszígorló, alelnök; Csobán András, Göde Lajos, E. Szabó Dezső, Szabó Zsigmond, Gyökössy Dani, Szigeti József, Nánay Béla, Simon József teológiai hallgatók; Végváry István, Pethő István, Némethy Ferenc tanárjelöltek; Jakubik József, Kalocsa István, Schriffert József, Sándor Soma, Gabnai Sándor, Krausz Gyula joghallgatók; Koch Andor, Pethő Lajos műegyetemi hallgatók; Balogh János, Sepsey Mihály orvostanhallgatók; dr. Klauts János klinikai tanársegéd; Baja Mihály ref., Wolf József ev. segédlelkész; dr. Miklós Elemér áll. felsőbb

az a Petőfi gonosz egy fiu, — olyan szenvedélyesen tud az emberre nézni, hogy vigyázzon a baloldalára, különben annak úgy is tüzes lakosa fellázad ellene... Ezt nekem senki sem mondta, tehát úgy egy kíséret majd el késtem a vigyázással. De vigyáz Julia magára, s ebből a vigyázásból reá magára s a költőre is a megpróbáltatások és szenvedések özöne zúdul, de amely megpróbáltatásokból és szenvedésekből a költőnek legszebb dalai s Juliának egy értékes naplója származnak.

Petőfi 1846. őszén okt. 23-ig marad Julia közelében s azután Pestre tér vissza. Sokféle félreértés van a szeretők között, melyeket mind híven feltüntetnek a közben keletkezett költemények. Julia szereti a költőt, de fél felesége lenni képzelt állhatatlansága miatt; Petőfi meg többször hallván, hogy az atya nem fog beleegyezni házasságukba, sőt erőlteti is már máshoz a leányt önértében sértve lesz ingadozóvá

(Folyt. köv.)

leányiskolai tanár, ocskói Bagáry Kornél a m. kir. nemzeti zenede operanövendéke. Valamennyien egyes családok meleg vendégszeretetét élvezték úgy a megérkezés estéjén, mint másnap. A szombat meghozta a komoly munkát, a dicsőséget; meghozta a szórakozást és élvezetet, melyet a Kör készült nyújtani közönségünknek. Részletes jelentésünk alább következik.

A templomban.

Szombaton 11 órakor isteni tisztelet kezdődött az ev. ó-templomban. Az első padsorokat a Bethlen-kör tagjai a helyi lelkes kar, a felügyelőség és szépszámú női hallgatóság töltötték meg. Odább férfiak ültek. A karzaton a tanuló ifjuság, a tanárkar, a tanítók közül többen, és a polgárság foglalnak helyet. Az orgona megszólalt, megzendült az Erős várunk, diadalmas akkordjai erős hittel, bizalommal verődtek vissza a nagy templom falairól. Mikor elmúlt az ének, Csobán András végzett bölcsészethallgató, jelenleg ref. theol. hallgató alakja jelent meg a szószéken. Csobán imát olvasott: a közönség mély áhitattal hallgatta a gyönyörű himnuszot, mely költői szárnyalással az ember végtelen alázatosságát s Isten határtalan kegyelmét tolmácsolta. A formában is remek ima a hívőkre mély hatást tett. Ezután Levius tanár vezetésével a helybeli tanítóképző és főgimnázium férfi-kara a Felvirradt immár ünnepünk kezdetű énekbe fogott. A szép előadás emelte az áhitatot. Erre Wolf József bpesti. ev. segédlelkész, főiskolánk egykori kiváló növendéke ment fel a szószékre, hogy beszédet mondjon. Lukács ev. 4. 14-36. versei alapján magasan szárnyaló igékben markolt a hallgatóság szívébe; a szülőföld lelket fogó erejét ecsetelte, az isteni jószágot, mely visszavezérel hozzá; a Kör szándékát rajzolta, mely résztvevő, együttérző talajt keresett és talált itt. Úgyesen szötte Wolf beszédjébe a Bethlen-kör eszményi terveit, működése áldásait, kirándulásai hasznát. Megértettük, hogy ezek az ifjak az élet anyagi hajszájában ideális célokat ápolnak és jól esett hallani, hogy van még, ki nem csak magáért küzd önző fegyverrel, de másokért is, emberbaráti szívet. A tartalmas beszéd még soká emlékünknél marad. Előadása, szónoki lendülete, hatásos magyar nyelve Wolfnak kedves és őszinte becsülést szerzett. — Az isteni tisztelet egyházi énekekkel véget ért.

A hangverseny.

A délután folyamán a Kör tagjai megtekintették a várost. Az egykori

növendéke. Valamennyien egyes családok meleg vendégszeretetét élvezték úgy a megérkezés estéjén, mint másnap. A szombat meghozta a komoly munkát, a dicsőséget; meghozta a szórakozást és élvezetet, melyet a Kör készült nyújtani közönségünknek. Részletes jelentésünk alább következik.

A templomban. Szombaton 11 órakor isteni tisztelet kezdődött az ev. ó-templomban. Az első padsorokat a Bethlen-kör tagjai a helyi lelkes kar, a felügyelőség és szépszámú női hallgatóság töltötték meg. Odább férfiak ültek. A karzaton a tanuló ifjuság, a tanárkar, a tanítók közül többen, és a polgárság foglalnak helyet. Az orgona megszólalt, megzendült az Erős várunk, diadalmas akkordjai erős hittel, bizalommal verődtek vissza a nagy templom falairól. Mikor elmúlt az ének, Csobán András végzett bölcsészethallgató, jelenleg ref. theol. hallgató alakja jelent meg a szószéken. Csobán imát olvasott: a közönség mély áhitattal hallgatta a gyönyörű himnuszot, mely költői szárnyalással az ember végtelen alázatosságát s Isten határtalan kegyelmét tolmácsolta. A formában is remek ima a hívőkre mély hatást tett. Ezután Levius tanár vezetésével a helybeli tanítóképző és főgimnázium férfi-kara a Felvirradt immár ünnepünk kezdetű énekbe fogott. A szép előadás emelte az áhitatot. Erre Wolf József bpesti. ev. segédlelkész, főiskolánk egykori kiváló növendéke ment fel a szószékre, hogy beszédet mondjon. Lukács ev. 4. 14-36. versei alapján magasan szárnyaló igékben markolt a hallgatóság szívébe; a szülőföld lelket fogó erejét ecsetelte, az isteni jószágot, mely visszavezérel hozzá; a Kör szándékát rajzolta, mely résztvevő, együttérző talajt keresett és talált itt. Úgyesen szötte Wolf beszédjébe a Bethlen-kör eszményi terveit, működése áldásait, kirándulásai hasznát. Megértettük, hogy ezek az ifjak az élet anyagi hajszájában ideális célokat ápolnak és jól esett hallani, hogy van még, ki nem csak magáért küzd önző fegyverrel, de másokért is, emberbaráti szívet. A tartalmas beszéd még soká emlékünknél marad. Előadása, szónoki lendülete, hatásos magyar nyelve Wolfnak kedves és őszinte becsülést szerzett. — Az isteni tisztelet egyházi énekekkel véget ért.

növendékek lelkében régi emlékek támadtak fel, mikor a Körös hidján állva szemük a havas, zuzmarás folyóparton végigkalandozott. Örömmel nézték a gymnasium új, hatalmas házat s nem egy jóízű apróságot mondogattak el a régi alma mater kapuja előtt. A tagok néhány helyen látogatást is tettek. A beszélgetés tárgya természetesen a hangverseny volt, melytől alig két óra választott el.

Este nyolc óra tájban már élénkült az Árpád környéke. Gondos mármak kísérték illatos bál belépőben leányukat a nagyterembe. Egy—egy csengős szán siklott végig a fagyott uton, hozta az estély vendégeit. Fél 9 előtt már tele volt a nagyterem. Feszülten várták az ifjakelőadását, mely a műsor szerint sokat ígért. A jelzett időben megzendült a szarvasi férfialkór éneke, Saskó Samu tanár vezetésével. Az énekeseket élénken megtapsolták. A műsor második számaként Benka Gyula igazgató, a B. G.-kör tiszteletbeli tagjának megnyitó beszéde következett. Benka széles történeti háttérben megrajzolta Bethlen jelentőségét, sok sikert kívánt a Körnek, mely a nagy fejedelem nevével indult és halad utján. A szép megnyitónak megérdemelt hatása volt. Most Hajdu István joghallgató, a Nemzeti Zenede tagja lépett a dobogóra. Gordonkán hallottuk tőle Pergoles (Popper) Nina, Popper Tarantella, Csajkovszki Te vagy az ábránd c. alkotásait. Hajdu, ki Bürger tanítványa, nagy technikai készséggel, mélyen átérezve játszott, igazi művészi tehetség jeleit adva. Zongorán Krausz Gyula joghallgató, a Nemzeti Zenede tagja kísérte; méltó partnere volt Hajduknak. Viharos taps és ujrázás jutalmazta a jeles szereplőket. — Jó ismerős jelent meg a közönség előtt: Gyökössy Endre városunk szülőtte. Költeményeiből olvasott fel kettőt, nagy tetszés mellett. A közönség ráadást is kívánt, ez a ráadás volt a legjobb: édes apját ünnepli benne Gyökössy a fiui szeretet bensőségével, a költői lelkek rajongásával. A vers a fiatal poéta egyik legértékesebb alkotása. — Három gyönyörű dal jött aztán: Kodály-Bauer Serenadeja, Lengyel Baja Muzsikáinak és Dankó Pista Tejben fürdik című klaszszikus szerzeménye. A dalok előadója ocskói Bagáry Kornél volt, a m. kir. Nemzeti Zenede ösztöndíjas operanövendéke, kit Szeged városa évi 600 korona segéllyel támogat most megindult, sokat ígérő művészi pályáján. Bagárynak hajlékony, értékes organuma van Nevével, hisszük, még találkozni fogunk többször a művészeti rovatban. A nagytehetségű művész

növendék énekéhez Krausz Gyula szolgáltatta a pompás zongorakiséretet. — Dr. Miklós Elemér, Miklós Ödönnek, a főrendiház tagjának fia, áll. felsőbb leányisk. tanár Bpsten, kedves csevegő formában a Bethlen-körrel beszélt, feltárva belső életét, működését, eddigi eredményeit. A Körnek, bár szerényen tiltakozott ellene, alapítási érdeme az övé. Az előadást megtapsolták. Volt pedig a tapsból tartogatni való elég. A dobogón egy lányos képü. szerény ifju jelent meg, Némethy Ferenc tanárjelölt, a Nemzeti Zenede kiváló tagja, ki ragyogó hegedűjátékával elragadta a hallgatóságot. Riecken Souvenir, Hubay Hullámzó Balaton és Schumann Serenade darabjait játszotta, No természetesen, a lelkes közönség nem érte be ennyivel: ráadást kívánt és meg is kapta. Nem tudjuk, járt-e valaha (Reményit kivesszük) Szarvason akár technikára, akár átérző készségre egyvívásu hegedűs. Bizonyos, hogy kiváló élvezetet nyújtott; egy-két esztendő és Némethy kiforrott művész. Riadó taps, éljen és ujrázás jutott neki is, kiváló kísérőjének Krausz Gyulának is. Utána Maday Gyula elnök, tanárjelölt rövid. ügyes beszédben ajánlotta a Kört a közönség jóindulatába a jövőben is s megköszönte az eddigi érdeklődést. A gazdag és értékes műsort Levis tanár vezetésével a szarvasi férfi daloskör sikerült éneke zárta be. A közönség hosszas, őszinte éljenzés közt oszlott szét a melléktermekbe. A cigány rázendített, tánc következett, a jókedv éltetőn csapongott mindenfelé. A derék ifjak ebben is kitettek magukért, járták a ropogós csárdást, a lenge lengyelkét, a fúrge galoppot ...reggelig. Az első négyest 80 pár táncolta. Közben iveket köröztek, akadát is vagy 30 rendes és pártoló tagja a Körnek.

Vasárnap reggel fél 7 kor ürült ki a terem. A közönség pompásan mulatott. A dicséző szónak nem volt vége.

A Bethlen-kör tagjai aznap d. utaztak el. Kedves emléket hagytak, és szabad hinnünk — vittek is tőlünk. A szívesen látott vendégek szavát küldjük utánuk. Viszontlátásra!

UJDONSÁGOK

— Színházunk őszi bérlete. Mult számunkban jelentettük, hogy színházunk őszi bérletét négy igazgató kérte: Micsey, Szalkay, Bihari és dr. Farkas. A színügyi bizottság f. hó 16-án tartott értekezletén dr. Farkas mellett

döntött. Dr. Farkast ismeri közönségünk, tudja, hogy becsületes igyekezettel művészi élvezetet igyszik adni látogatóinak; a mult évadban nem egy emlékezetes estét szerzett a társulat előadásával. Ezuttal a magyar drámai irodalom legujabb, válogatott alkotásaival fog hozzánk sietni. A társulatot magas becsvágy vezette és vezeti működésében. A színügyi bizottság kikötötte, hogy dr. Farkas legalább 12 tagu zenekart tartozik alkalmazni. Ugyanez értekezleten a bizottság az iglói polgármester ajánlatára vonatkozólag, melyben Szarvas lépjen a felsővidéki szini kerületbe, úgy határozott, hogy megmarad önálló, szeparált helyzetben. Teszi azért, mert városunk színházlátogató kedve, műpartolása biztosíték arra, hogy a jövőben is rátermett, erős társulatot nyer meg színházának.

— **A közönség köréből.** Alábbi sorokat kaptuk. Szívesen helyt adtunk a panasznak, mert jóval általánosabb, mint az itt következett cikk kifejti. Tisztelt Szerkesztő ur! Engedje meg, hogy b. lapjában szellőztessük panaszunkat, azon reményben, hogy ily uton talán elérjük annak orvoslását. Köztudomásu dolog ősidők óta Szarvason, hogy városunk csatornázása a legminimálisabb követelményeknek sem felel meg, hogy haszontalan ürgeként akkor öntenek ki bennünket az ég csatornái, amikor épen nekik tetszik. És kétszeres a kiöntés ezen veszedelme ilyenkor tavasszal, különösen olyan nedves tél után, amilyen épen az idej volt. Még csak kezdődött a hóolvadás, de máris kiscsuszterü tengereket lehet látni egyes utcákon, úgy, hogy egyik oldalról a másikra még az Isten adta padlón sem lehet átmenni. Feltűnő a felgyülemlett vízmenység már eddig is a mi házuk körül, kiket az Ur Isten arra kárhoztatott, hogy a Gróf Csáky utca és a Tüs utca torkolatánál kell laknunk. Elöl tenger, hátul tenger van itt, úgy, hogy már a csekély olvadás mellett is egész folyamok indulnak ki a tengerből, melyek udvarunkon és kertünkön át veszik folyási irányukat, nem törődve semmit az ellenük emelt gátakkal. Hát ez a mi véleményünk szerint egy csöppet sem válik sem a városi mérnökség, sem az előljáróság díszére, akik összetett kezekkel nézik és várják azt, mikor kell már bennünket portánkról kilakoltatni. Közmunkaadót és drága ut és egyéb adókat kivetni bezzeg könnyebb dolog, mint két napszámot mérnöki kísérettel kirendelni, kik pár órai munkával levezethetnék a felgyülemlett víztengernek legalább egy részét, hogy udvarunk és kertünkbe ne venné utját a hóár. Elpanaszoljuk pedig e dolgokat most, amikor még az olvadás csak megindult, nehogy egy hét mulva vízpuskákért kellessék szaladnunk a nemes város tanácsához. Kérve sorainknak szíves közlését, vagyok Szerkesztő urnak tisztelője U d v a r d y Sándor főgimn. tanár.

— **Betonjárom Kondoroson.** A képviselőtestület árlejtést irt ki a készítettő betonjárókra. A benyújtott ajánatok felett f. hó 26-ikán dönt a képviselőtestület.

— **Március 15 ike.** Közelekedik a nagy Idus. Az országban mindenfelé készülődnek méltó megünneplésére. Ebben községünk polgársága sem fog elmaradni. A főgymnázium önképző Vajda-köre a jövő héten bocsájtja ki meghívóit az emlékezetes napon tartandó diszülésére.

— **Házasság.** özv. Novodomszky Pálne fia Mihály f. hó 27-én d. u. 3 órakor vezeti oltárhoz az ev. ó templomban Sonkoly Erzsikét.

— **A szarvasi járásban** az 1906 évben közfogyasztásra levágatott 1315 szarvasmarha, 2618 juh, 13 kecske, 1148 sertés.

— **Sikkasztás?** Okányi Schwartz Gyula esabaesüdi földbirtokos átadott tisztartójának, Hirsch Mórnak 12 ezer koronát azzal, fizesse be a szarvasi adóhivatalba. Ez még 14-ikén történt, de a pénz is Hirsch Mór is hiányzik. A rendőrség megállapította, hogy Hirsch azóta itt járt Szarvason, itt szállt vonatra s elutazott. Hová, merre, nem tudni. Most igyekeznek a rendőrség megállapítani sikkasztásról van-e szó, vagy valami baleset érte az eltűnt Hirschet, aki nős, öt gyermek atyja, ötven éves, középtermetű, sovány, haja összes, szeme szürke, bajusza vastag, szakála barna.

— **Baromfiopás.** Már nem is újdonság, mert nap-nap után ismétlődik. F. hó 21-én hajnalban Kepenyés Pál 24 darab aprójószágát emelték el. A rendőrség a tolvajokat eddig nem tudta elfogni. A jelek arra vallanak, hogy itt szervezett banda tör a vagyonbiztonság ellen. Azt is ide írjuk, hogy a község 16 rendőre kevésnek bizonyul. Ideje volna tenni valamit. Jelenleg 22 kat, holdnyi terület esik egy rendőrré. Tán nem tuzozunk, ha soknak mondjuk...

— **Vasut Szarvas-Kunszentmárton közt.** Öcsöd, B.-Szentandrás, Kunszentmárton képviselői a szarvasiakkal f. hó 16-án értekezletet tartottak a tervezett keskeny vágányú vasut ügyében. Csak elvben határoztak. A hiányzó Cibakháza bevonásával e hó 25-én új értekezlet lesz.

— **Kivándorlás.** Békésvármegyében állandóan emelkedik a kivándorlók száma. Az elmúlt 1906 évben Békésvármegyében 1299 drb. utlevél adatott ki, tehát az 1905-ik évben kiadott 539 utlevélnek majdnem háromszorosa. A múlt évi december 1-től február hó 1-ig 210 drb. utlevél 266 egyén távozása, melyből Amerikába szolt 200 drb.

— **A leányegyesületből.** Március hó 3-ikán vasárnap d. u. 4 órakor a Leányegyesület a polg. isk. tornatermében előadó gyűst tart. A spiritizmusról felolvas Szirmay L. Árpád esperes plebános. La Traviata, Aschertől zongorán előadja Micsinay Gizella; szavol Dimény Juliska; melódramát előadnak Grünvald Vali és Kristóffy Jolánka.

— **Közgyűlés.** A szarvasi Casinó ma d. u. tartja évi rendes közgyűlését.

— **Felülfizetések nyugtázása és elszámolás.** A f. hó 16-ikán megtartott Bethlen-estélyen a következő urak és hölgyek adtak felülfizetést Balogh Mór 2 k., Balla Sándor 10 k., Benka Gyula 15 k., Dózsa Andor 1 k., Darabos Sándor 5 k., dr. Fuksz Ignác 3 k., Harmati Jánosné 2 k., Harmati Pál 1 k., Haviár Dani 30 k., dr. Haviár Gyula 20 k., Karancsy János 2 k., Keviczky László 5 k., Kolosváry Ferenec 40 fillér, Liska János 10 k., Mészáros Gusztáv 10 k., Mocsókónyi József 5 k., Neumann Jenő 10 k., dr. Oláh Antal 20 k., Oláh Miklós 10 k., Papp István 1 k., Perczel Jánosné 1 k., Placsó István 10 korona, Ponyiczky Máté 4 k., Ruzs Zoltán (Gáboros) 1 k., Saskó Sámuel 8 k., Sárossy Samu 2 k., Sinkovics Pál 1 k., Scholtz Gyula 10 k., Sner András 2 k., dr. Szemző Gyula 10 k., Söllyő Béla 2 k., Udvardy Sándor 10 k., Wihs Béla 2 k., dr. Wieland Sándor 8 korona. — Volt a Bethlen körnek az estélyből 264 kor. 26 fillér tiszta jövedelme: templomi offertoriumból 32 k. pártoló és rendes tagsági díjakból befolyt 70 korona, tehát összesen 366 koronát és 26 fillért kapott a Kör alapja gyarapítására. — Idejegyezzük, hogy a Bethlen-kör kérvényt nyújt be a közönséghez és az ev egyházhhoz segélyezés ügyében: a Kör így tett Debrecen, Halas, H.-M.-Vásárhely, Nagyszalonta városokban, ezek kivétel nélkül méltányolták a Kör humánus cékját. Ezen kívül adományokat fog gyűjteni (felekezeti különbség nélkül) több ur és hölgy, kik e feladatra szívesen vállalkoztak.

— **Presbyter választás.** A szarvasi ág. hitv. ev. egyház presbyteri választása a tegnapi nappal ért véget. Amint értesülünk igen kevés szavazat adatott be. A választás eredményét lapunk jövő számában adjuk.

— **Kutyapusztítás.** A rendőrség a napokban 69 kóbor kutyát lőtt le a tanyákon. Ez uton is figyelmeztetjük az érdeklődőket, hogy az előfordult marások miatt szigorú ebzárlatot rendeltek el s így vigyázzanak kutyáikra.

— **Pártoljuk a hazai ipart.** Ugy látszik, hogy hazánkban a fenti jelszó tényleg csak pusztán jelszónak marad. Legalább ezt bizonyítják a magy. kir. központi statisztikai hivatal adatai, melyek szerint a múlt 1906 ki tulipános évben Ausztriából behoztunk 1124 millió 200.000 korona értékű iparcikket, vagyis: 115 millió 800.000 koronával többet, mint az előző évben. Ime itt az igazság, ami lelkesedésünk csak szalmaláng Nagyot lobban aztán vége. Beszélni beszélünk, lelkesedünk, tulipánt horondunk, s osztrák iparcikkeket vásárolunk.

— **Pénzügyintézetek közgyűlése.** A Szarvasi Takarékpénztár, régi jóhírű

intézetünk e hó 20-án tartotta közgyűlését, mely úgy az igazgatóság, mint a felügyelő-bizottság jelentését tudomásul vette. Az alaptőkét tavaly négy-százezer koronával emelték. Megjelent a közgyűlésen 60 részvényes. A leköszönt Melis Mátyás fel. biz. tag helyére beválasztották Veles György volt bírót. — A Békésszentandrási Takarékpénztár jelentését f. hó 13. megtartott közgyűléséről, mivel az adatokat lapzárta után kaptuk, csak most közölhetjük. Megjelent 36 részvényes 930 részvény képviselőjében. Tudomásul vették az igazgatóság jelentését s a nyereség felosztására vonatkozó javaslatot. A részvénytőkét emelik, úgy, hogy a régi 40 frtos részvények bevonatnak s minden két régi után egy 200 k. névértékű új részvényt kapnak a részvényesek. A toke új módon eszközölt emeléséhez szükséges 60 ezer korona különbözetet a rendes tartalékalapból csatolják a részvénytökhöz. Új ig. tagok lettek: dr. Sinkovics György, Uhrin Vince, Zűs János, Medvegy Pál, Új felügy. tag: dr. Hajas József. — A szarvasi gazdák és iparosok szövetkezete XII. évi rendes közgyűlését f. hó 21-én tartotta. A jelentéseket elfogadták, a nyereségfelosztással együtt. Elnök újra Zvarinyi János lett 3 évre. Öt igazg., 3 felügyelősi. 12 választmányi és 9 póttagot választottak.

— **Nyilvános köszönet.** A Bethlen Gáborkör rendező bizottsága ez uton és hálás köszönetet mond alább felsorolt uraknak és hölgyeknek, kik a Kör tagjainak itt tartózkodásuk idején szívesek voltak szállást és ellátást adni: Bakay Géza, Balla Sándor, Frank János, Gyökössy József, Gyurik Pál, Harmati János, dr. Haviár Gyula, Karancsy János, dr. Mázor Elemér, Micsinay Pál, Oláh Miklós, Perczel János, Sámuel Adolf, Sárkány Imre, Sárossy Samu, Scholtz Gyula és özv. Szlovák Jenőné. — **Köszönetet** mond továbbá azoknak, kik érkezéskor vagy elutazáskor a vonat-hoz fogatot küldtek: Bugyis Andor, dr. Fuksz Béla, Gyurik Pál, Haviár Dani, dr. Haviár Gyula, Karancsy János, Lakatos Arthur, dr. Szlovák Pál és Waldner Ignác uraknak. — **Köszönetet** fejezi ki a védőknek és díszelnököknek, a helyi rendezőség tagjainak, a belépő jegyek elárúsítóinak, a szarvasi férfi-dalkar összes szereplőinek, a hangversenyben fardozó Benka Gyula igazgató urnak, Lévius Ernő és Saskó Samu tanár uraknak, községünk közönségének, mely az estély sikerét szíves megjelenésével biztosította.

— **Halálozások.** Érzékeny veszteség érte dr. Oláh Antal nálunk is

ismert és becsült öcsödi ügyvédet. Edes anyja, özv. Olah Antalné szül. Tóth Róza f. hó 19-én életének 56-ik özvegségének 3 évében Öcsödön elhunyt. Temetése 21-ikén nagy részvét mellett ment végbe. — Csicsely Jánost a szarvasi ág. hitv. ev. egyház gondnokát súlyos csapás érte neje született Bankó Judit f. hó 16-án elhunyt, temetésefeb. 19-én ment végbe általános részvét mellett.

— **A Szarvasi Hírlap** kiadását — nem tőlem függő okok miatt — beszüntettem. A midőn ezt a közönség tudomására hozom, értesítem a lap igen tisztelt előfizetőit — kiknek szives pártfogásukért ez uton is köszönetet mondok, — hogy az előfizetési pénzeket e hét folyamán vissza fogom küldeni. Szarvas, 1907. február 23.

Benczúr Sándor.

Felelős szerkesztő: **Dr. Nemes Béla.**
Társzerkesztő: **Pataki János.**
Laptulajdonos: **Dr. Haviár Gyula.**
Nyomatott Sámuel A.-nál Szarvason.

2490—1907 ikt. szám.

Szarvas község elöljáróságától.

Hirdetmény.

Alólírott községi elöljáróság ezenel közhírré teszi, hogy a szarvasi sorozó járáshoz tartozó 1886-ik 1885-ik és 1884-ik évben született állításkötelesekre vonatkozólag a fősorozás Szarvas község tanácstermében 1907 évi április hó 12-én, 13. 15. 16. 17-ik napjain a következő sorrendben fog megtartatni:

Április 12-én. Öcsöd és Kondoros I. II. III-ik korosztály.

Április 13-án Békésszentandrás I. II. III-ik korosztály és Szarvas község I-ső korosztályából 1-től 110 sorszámig.

Április 15-én Szarvas I-ső korosztály 111 sorszámától végig.

Április 16 án. Szarvas II-ik korosztály.

Április 17-én Szarvas III-ik korosztály. A megvizsgálandó apák. Önkénytesek és idegen járásbeli állításkötelesek.

A sorozás minden reggel 7 és fél órákor veszi kezdetét.

Felhivatnak ennél fogva az állításkötelesek, hogy a mondott helyen és időben tisztán öltözködve bot nélkül jelenjenek meg.

Szarvas 1907 február hó 22-én
Az előjárók nevében

JESZENSZKY. VALKOVSKY
h. főjegyző. bíró.

Hirdetmény.

Föld, épület és trágya eladás. Föld bérbeadása.

Orosháza község tulajdonát képező gyulamezei és kisszenási birtok testből még meglévő területek 1—100 holdas részletekben előnyös feltételek mellett eladók, esetleg tavasziak alá hasznóbérbe kiadók.

A birtokon levő és még eladatlan épületek és cserepes majorban pedig a trágya a helyszínen folyó évi március hó 5-én megtartandó árverésen fognak eladatni.

Ugyanakkor eszközöltetik a földhasznóbérbeadása is, de bérelni az előjáróságnál bármikor lehet.

Gyülekezési hely: Gyulamezőn a nagy-

major. Kisszenáson a kismajor március 5-én reggel 8 órákor.

Orosházán, 1907 február 21.

Torkos Kálmán. Jankó Ferenc,
főjegyző, 1—2 bíró.

Gyümölcs-fák.

Az aradi és csanádi egyesült vasutaknak Apátfalván mintaszerűen be rendezett faiskolájában erőteljes s legjobb fajn nemesített gyümölcsfák, nemkülönben magas és alacsony törzsű rózsafák nagy választékban, valamint diszfák és diszcserjék jutányos árban kaphatók.

Megrendelések a vasut társulat igazgatóságánál Aradon és Apátfalván a társulati kertésznél eszközölhetők.

Árjegyzéket — kívánatra — a vasuttársulat igazgatósága díjmentesen küld.

Arad, 1907. február hóban.
1—2

Az Igazgatóság.

Ház eladás.

A Gróf Csáky Albin-utcában lévő Kovács járásbíró-féle ház eladó, esteleg hasznóbérbe kiadó. Értekezhetni lehet

Bárany Bélánál.

MÜHLE VILMOS

cs. és kir. udvari szállító

TEMESVÁR

Mag-, Növény-, Rózsa- és Fa- Nagy-
3-5 tenyészetek.

(Müvelési terület 94 hold)

VILÁGKIVITEL!

A legjobb magvak kerti és mezei veteményezésre

(Mühle magvai elérhető, de ebben felülmulhatatlanok.) o o o o o o

A legnemesebb gyümölcs-, disz- és sorták

(Mühle fái többször átültettek, jól iskolázottak, mindenütt jól és biztosan gyarapodnak.)

A legszebb fenyőtélék, diszcserjék, rózsák stb.

(Mühle tülevelei mind télálló, disz- és kuzsócserjéi, valamint rózsái a létező legszebb virágok.)

Postacsomagok magvakkal 5 koronán felül értékben bárhová bérmentve küldetnek.

Mühle kertészeti kézikönyvei dilettánsok számára a legjobbak, megrendelésekhez ingyen csatoltatnak.

Dusan illusztrált főarjegyzék — páratlan a maga nemében — kívánságra bárkinek ingyen és bérmentve megküldetik.

Szarvasi Hitelbank Részvénytársaság.

Hirdetmény.

A Szarvasi Hitelbank Részvénytársaság igazgatósága közhírré teszi, hogy a mai napon tartott társasági közgyűlés az intézet részvénytőkéjének 500.000.- koronával 1.000,000.- koronára való felemelést határozta el, mihez képest 2500 drb. új egyenként 200.- korona névértékű részvény bocsátatik ki a következő feltételek alatt:

1.) A társasággal szemben 1906. évi december hó 31-én alapszabályszerűleg igazolt részvényesek az új részvényekre elővételi joggal bírnak, melynek alapján

darabonként 200 kor. kedvezményes árban

szerezhetik meg az új részvényeket s azokból tetszés szerinti mennyiséget jegyezhetnek.

2.) Az elővételi jog egy évre minden jogosult részvényesnek folyó hó 22-ig kézbesítendő „elővételi bárca” segélyével gyakorolható, mely bárca az összes részletes kibocsátási feltételeket tartalmazza.

3.) Ha valamely részvényes e bárca a folyó hó 22-ik napjáig kezéhez nem kapná, annak kiadását legkésőbb 1907. március hó 1-éig kérelmeznie kell a Hitelbanknál, mivel ellenesetben elővételi joga feltétlenül elenyészik.

4.) Az elővételi jog keretében nem igényelt részvények nyilvános aláírása után darabonként 230.- korona árban fognak kiadást. Az évre szolgáló aláírási nyilatkozatok a Bank pénztáránál bárkinek rendelkezésére állanak.

5.) A jegyzés az elővételi bárca, illetve nem részvényesek részéről a fentebb említett nyilatkozat aláírása, a Bankhoz való beszolgáltatása s a biztosíték egyidejű befizetés útján eszközözlendő.

6.) Biztosítékul minden darab jegyzett részvény után a részvényesek által 10.- korona, nem részvényesek által pedig 30.- korona teendő le.

7.) A részvények ára 2 év alatt 4 félévi egyenlő 50 koronás részletekben fizetendő be, melyek 1907. április hó 15-én, 1907. szeptember hó 15-én, 1908. április hó 15-én és 1908. szeptember hó 15-én esedékesek. A nem részvényesek által fizetendő 30.- korona telpénz az első részlettel egyidejűleg esedékes.

8.) Az első fizetési részletbe a jegyzés alkalmával letett biztosíték részfizetés gyanánt beszámíttatik.

9.) Az új részvények az 1908. év nyeregyében már részesednek s ugyanezen évben szavazatra is jogosítanak. Egyebekben a régi részvényekkel mindenben egyenlők és egyenjogúak lesznek.

10.) A részvényjegyzés zárideje 1907. március hó 5-ik napja.

Felhivatnak tehát mindazok, kik ily harmadikbocsátású társulati részvényeket óhajtanak beszerezni, hogy az eziránti lépéseket legkésőbb 1907. március hó 5-ik napjáig a fentiek értelmében megtegyék, mivel e határnapon túl jegyzések elfogadtatni nem fognak. Különösen pedig felhivatnak a társulati részvényesek, hogy a folyó hó 22-éig netán kezeikhez nem jutott elővételi bárcajukat legkésőbb 1907. március hó 1-ig az intézetnél megreklamálják, nehogy ellenesetben a kedvezményes árba jogosító elővételi jogukat elveszítsék.

Szarvas, 1907. február hó 14.

Szarvasi Hitelbank Részvénytársaság

igazgatósága.

?

?

?

Izléses kiállítás!
Hibátlan munka!

SÁMUEL A.

KÖNYVNYOMDAJÁBAN

SZARVASON
BELICEY-UT II. SZ. A.
(SAJAT HÁZ.)

— — — — —

Könyvnyomdám a
mai kor igényei-
nek megfelelőleg
teljesen új betük-
kel, valamint 6
mechanikai gépel
van felszerelve.

?

?

?

Bethl
szellő
Kézir

mély
kultu
va v
való
zánk

képz
meg,
nek
tet,
Eddi
men
repro
vány
ti es
észre
az u
nem

sokat
idézte
majd
len
szem

Felolv

Talán
— H
Más
Pedig

Csöko

Kapo
S m

Férjh

„Igen
Selym
Band
Egy s